
Vzpomínkovým shromážděním uctila UK památku prezidenta Václava Havla

Vzpomínkovým shromážděním uctila UK památku prezidenta Václava Havla

22. 12. 2011; autor: P. K.; rubrika: i-Forum informuje

Osobnost prezidenta Václava Havla si dnes na pietním shromáždění připomněla akademická obec Univerzity Karlovy. Vzpomínkové setkání se konalo ve Velké aule Karolina. Na bývalého českého prezidenta a čestného doktora UK vzpomínal emeritní rektor UK Radim Palouš, rektor UK Václav Hampl, bratr zesnulého prezidenta Ivan Havel či profesoři Jan Sokol a Miloslav Petrušek, rektor Ivo Mathé nebo Vlastimil Ježek, člen stávkového výboru FF UK. Akademici se po skončení pietní vzpomínky svým podpisem kondolenčních listů připojili k tisícům občanů vyjadřujícím soustrast nad úmrtím.

Řečníci ve svých projevech zmínili osobní vzpomínky spojující bývalého prezidenta s univerzitou, ale především vyzývali k zachování odkazu Václava Havla.

„Václav Havel byl myslitelem, pro něhož byla odpovědná dialogická účast bytostným projevem vazby k pravdě. Tato pravda není čímsi argumentačně formálním, nýbrž je životním postojem: podrobuje stále zkoušce vlastní život. Dialog není samomluvou, protože předpokládá přítomnost druhého: je společenstvím, a to společenstvím svobodným, nikoli deterministicky určeným,“ uvedl na vzpomínkovém shromáždění bývalý mluvčí Charty 77 a první polistopadový rektor UK prof. Radim Palouš. Právě on v roce 1990 předal Václavovi Havlovi čestný doktorát.

Unikátnost okamžiku, kdy se udílel doktorát bývalému prezidentovi, vyzvihl ve svém projevu i současný rektor UK. „Byla to první a zároveň poslední výjimka, kdy svobodná Univerzita Karlova udělila tento titul aktivnímu politikovi,“ řekl rektor Václav Hampl. Ve svém projevu poukázal také na ojedinělý seminář, který Havel vedl celý akademický rok navzdory svým státnickým povinnostem, zahraničním cestám a oficiálním návštěvám na IMS FSV.

„Rád bych při této smuteční příležitosti připomenul něco, co zlidštuje náš svět, činí jej snesitelnějším a v mnoha ohledech krásnějším. Chci připomenout přátelství dvou významných osobností, jež spojila naše univerzita tím, že jim oběma s

odstupem dvanácti let udělila čestné doktoráty – Václava Havla a sociologa světového významu Zygmunta Baumana,“ uvedl svoji vzpomínku na Václava Havla profesor Miloslav Petrušek . Ve své řeči poukázal nejen na společné rysy obou optimistů, kterým osud připravil nelehký život, ale i na recepci Havlovy filozofie polským sociologem.

Filozof Jan Sokol ve své řeči navázal na představu Radima Palouše o změně myslí a smýšlení. Věnoval se hluboké proměně disidenta: „Pak se muselo odehrát něco, nad čím mně zůstával rozum stát. Člověk, který po celý život bojoval proti státu, byl najednou postaven do jeho čela. Musel v sobě překonávat dlouho zavedený postoj, kdy se nám stát jevil jako nepřítel.“ Václav Havel se ocitl podle profesora Sokola v pozici ševce z Erbenovy pohádky, který usedne na chvíli na Boží trůn a zděsí se, co po něm všichni chtějí. V takové situaci se ocitl Václav Havel, jenž se podle Sokola musel vyrovnat s mesiášskými očekáváními, které vzbudily první úspěchy.

„Uctíváním jednoho nositele se společnost nezmění. K tomu musí přispět každý z nás, sám za sebe, sám pro sebe a tím zároveň pro nás všechny,“ vyzval přítomné Mgr. Vlastimil Ježek . Nadcházející přímé volby prezidenta podle bývalého moderátora Hovorů v Lánech „napoví, do jaké míry a pro kolik z nás je odkaz Václava Havla skutečnou hodnotou“.

Podpisování kondolenčních listin

Ivo Mathé, bývalý vedoucí Kanceláře prezidenta ČR Václava Havla a současný rektor Akademie múzických umění, se rozhodl na vzpomínkovém setkání předčítat texty nezveřejněné a nezveřejnitelné. Takzvané Pokyny Hradu, kterými prezident Havel udílel kanceláři instrukce, byly současně zajímavým pohledem do zákulisí hradu, ale především obveselující vzpomínkou na bývalého prezidenta.

„Možná nevíte, že měl období, kdy byl neobyčejně vášnivým vědcem,“ prozradil na svého bratra doc. Ivan Havel. „Dokonce vymyslel vylepšení Mendělejevovy soustavy. Víím, že četl velmi pečlivě Richterovu anorganickou chemii. Takže když později měl rezervu vůči scientismu, bylo to založeno filozoficky. Pokud se smějete, tak se smějte,“ uvedl Havel,

když dovysvětlil bratrovu vážkovou teorii. „On by byl daleko radši, kdyby tady byl a viděl, že se společně smějeme, než kdybychom se pokorně plazili,“ skončil svůj projev Ivan Havel.

Vzpomínkové setkání zakončil záznamem projevu ze 17. listopadu 1994, kdy prezident republiky Václav Havel ve Vladislavském sále Pražského hradu promluvil nejen ke studentům: „Žádný z velkých problémů dnešního světa nelze řešit bez účasti vzdělanců. Ale nemyslím tím pouhé specialisty v těch či oněch vědních oborech. Myslím tím vzdělance jako lidi, kteří si uvědomují všechny širší a hluboké souvislosti jevů, a kteří proto pociťují i zesílenou odpovědnost za svět. Bez vědomí souvislostí dnes nelze řešit už téměř nic.“